

BIOLOGIYA

Testlar

1 variant

1. Biopolimerlarga mansub bo‘lmagan organik birikmalarni aniqlang.
1) oqsil   2) lipid   3) polisaxarid   4) ATF   5) nuklein kislota   6) yog‘ kislota
A) 1, 3, 5   B) 2, 4, 6   C) 1, 2, 5   D) 3, 4, 5
2. Ildizga xos bo‘lmagan xususiyatlarni aniqlang.
  - a) barg hosil qilmaydi
  - b) karbonat angidridning yutilishini va kislorodning ajralishini ta’minlaydi
  - v) fotosintezni amalga oshiradi
  - g) o‘simlikni tuproqqa biriktrib turadi
  - d) suv va mineral moddalarni shimadi
  - e) nafas olishda ishtirok etmaydi

A) a, g, d   B) a, v, d   C) b, v, e   D) b, d, e
3. Nematoda chuvalchanglardan farq qilib ko‘p tukli halqali chuvalchanglarda... rivojlangan:
A) hazm sistemasi;   B) ayirish sistemasi;   C) qon aylanish;   D) nerv sistemasi.
4. Chigirkalarning qanotlari tananing qaysi bo‘limida joylashgan?
A) ko‘krak va qorin   B) ko‘krak   C) boshko‘krak va qorin   D) boshko‘krak.
5. Qon aylanish sistemasining murakkablashib borishi bo‘yicha ketma–ket joylashtirilgan hayvonlar qatorini aniqlang.
  - A) salamandra – tovushqon – gavial – dengiz tulkisi;
  - B) skat – triton – gavial – tovushqon;
  - C) akula – timsoh – salamandra – tovushqon;
  - D) alligator – akula – salamandra – norka.
6. Prokariot organizmni aniqlang.
  - A) nozema.   B) nitella   C) laminariya   D) nostok.
7. Translyatsiya jarayoni uchun matritsa – qolip vazifasini ... bajaradi.
A) tRNK;   B) DNK;   C) rRNK;   D) iRNK.
8. Odamning qaysi faoliyati shartli refleksiga misol bo‘la olmaydi?
A) Kun tartibiga rioya qilish   B) yorug‘lik ta’sirida ko‘z qorachig‘ining kengayishi
C) qo‘ng‘iroq chalinganda darsga kirish   D) hisoblash
9. Tashqi muhitdan olingan ta’sirlarning impulsiga aylanishi .... da sodir boladi.
A) harakatlantiruvchi nervda   B) analizatorning markaziy qismida
C) analizatorning periferik qismida   D) bosh miya katta yarim sharlari po‘stlog‘ida
10. Hujayraning membranaga ega bo‘lgan qismlarini aniqlang.
  1. Yadro   2. Ribosoma   3. Mitoxondriya   4. Hujayra markazi   5. Golji apparati
A) 1, 2, 3;   B) 1, 3, 5;   C) 2, 4, 5;   D) 1, 2, 4.
11. Katta qon aylanish doirasi qon tomirlarini aniqlang.
  1. Aorta   2. Buyrak venasi.   3. Buyrak arteriyasi.   4. o‘pka arteriyasi.   5. o‘pka venasi.   6. Pastki kovak vena
A) 1,2, 6   B) 2, 3, 4   C) 1, 4, 5   D) 1, 4, 5
12. Qizil to‘shning hujayrasiga mansub bo‘lmagan tuzilmalarni aniqlang.
  1. mitoxondriya
2. Sellyulozadan iborat hujayra qobig‘i
3. Golji apparati
4. Plastida
5. Ribosoma
6. hujayra shirasi bilan to‘lgan vakuola
A) 2, 5, 6.   B) 2, 3, 4, 6.   C) 2, 4, 6.   D) 1, 4, 6.
13. Qon tomirlari va ularda qanday qon oqishini juftlang.
  - 1) venoz qon   2) arterial qon
a) kichik qon aylanish doirasining vena tomirlari;   b) katta qon aylanish doirasining vena tomirlari;
c) kichik qon aylanish doirasining arteriya tomirlari;   d) katta qon aylanish doirasining arteriya tomirlari
A) 1 – a, d; 2 – b, c   B) 1 – a, b; 2 – c, d   C) 1 – c, d; 2 – a, b   D) 1 – b, c; 2 – a, d

14. Qarag‘ay va na’matak uchun umumiyl xususiyatni aniqlang.

- A) qo’sh urug‘lanish; B) gulning mavjudligi;
C) urug‘idan ko‘payishi; D) tugunchadan meva hosil bo‘lishi.

15. Boshoqdoshlar oilasi vakillari orasida ... hayot shakllari ko‘p uchraydi:

- A) o’t B) liana C) buta D) daraxt

16. O‘simliklarda organic moddalar ... orqali harakatlanadi.

- A) lub tolalari B) elaksimon naylar C) ksilema naylari D) floema naylari.

17. Sarv o‘simligi zuhrasochdan farq qilib:

- A) quruqlikda o‘sadi B) ildiz va poyaga ega
C) urug‘kurtakdan urug‘, tugunchadan meva hosil qiladi D) urug‘idan ko‘payadi.

18. Dengiz cho‘chqalari o‘zaro chatishtirilganda avlodda 50% qora (dominant) va 50% oq (retsessiv) ho‘chqalar olindi. Ota – onalarning genotipini yozing.

19. RNK nukleotidlari tarkibini aniqlang.

- 1) A, U, G, C azot asoslari
- 2) almashinmaydigan aminokislotalar
- 3) glitserin
- 4) riboza uglevodi
- 5) yog‘ kislota
- 6) fosfat kislota qoldig‘i

20. Qaysi metod yordamida hujayra qismlarini ajratib olib o‘rganiladi?

21. O‘simliklarning sistematik guruuhlarini kichikdan kattaga qarab ketma – ket yozing.

- 1) sholg‘om
- 2) karamdosh
- 3) ikki pallali
- 4) yovvoyi sholg‘om
- 5) yopiq urug‘li

22. O‘simlik guruuhlarini evolyutsion jarayonda kelib chiqishi b‘oyicha ketma – ket tartib bilan yozing.

- 1) yashil suvo‘tlar
- 2) yo‘sinlar
- 3) yopiq urug‘lilar
- 4) qirquloqlar
- 5) ochiq urug‘lilar

23. No‘to‘gri fikrlarni aiqlang. Tegishli raqamlarni tartib bilan yozing.

- 1) iRNK nasliy axborotni yadrodan ribosomaga yetkazadi
- 2) tRNK nasliy axborotni yadrodan ribosomaga yetkazadi
- 3) iRNK yakka polinukleotid zanjiridan tuzilgan
- 4) iRNK ning ikkita polinukleotid zanjiri bir-biri bilan vodorod bog‘lar orqali birikkan
- 5) RNK tarkibida riboza uglevodi va uratsil azot asosi mavjud
- 6) RNK tarkibida dezoksiriboza uglevodi va timin azot asosi mavjud

24. To‘g‘ri fikrlar berilgan raqamlarni yozing. Simpatik nerv sistemasi faoliyatini aniqlang.

- 1) siyidik qopi muskullarini bo‘shashtiradi;
- 2) bronxlarni toraytiradi;
- 3) bronxlarni kengaytiradi;
- 4) nafas olishni tezlashtiradi;
- 5) me‘da va ichaklarning harakatini tezlashtiradi.
- 6) ter ajralishini susaytiradi

25. O‘simlik va ularning bargi o‘rtasidagi muvofiqlikni aniqlang.

- A. Oddiy barg. 1) shirinmiya
B. Murakkab barg. 2) tok
3) yeryong‘q
4) itsigak
5) o‘rik

Test
2- variant

1. Gulli o'simliklarda qo'sh urug'lanish bu:

- A) ikkita spermiyning bitta tuxum hujayra bilan qo'shilishi
- B) ikkita diploid hujayralarning qo'shilishi
- C) bir spermiyning tuxum va ikkinchi spermiyning markaziy hujayra bilan qo'shilishi
- D) bitta spermiyning tuxum va ikkita spermiyning markaziy hujayra bilan qo'shilishi

2. Dengiz karami dengiz likopchasidan farq qilib...

- a) tayyor organik birikmalar bilan oziqlanadi
- b) yorug'lik ta'sirida anorganik birikmalardan organik birikmalarni hosil qiladi
- v) xlorofillga ega
- g) asosiy – assimliatsion to'qimaga ega
- d) hosil qiluvchi to'qimaga ega

A) b, g, d   B) a, v, g   C) b, v, g   D) g, d, a

3. Biopolimerlarga mansub organik birikmalarni aniqlang.

- 1) oqsil   2) lipid   3) polisaxarid   4) ATF   5) nuklein kislota   6) yog' kislota
- A) 1, 3, 5   B) 2, 4, 6   C) 1, 2, 5   D) 3, 4, 5

4. Ildizga xos xususiyatlarni aniqlang.

- a) barg hosil qilmaydi
- b) karbonat angidridning yutilishini va kislorodning ajralishini ta'minlaydi
- v) fotosintezni amalga oshiradi
- g) o'simlikni tuproqqa biriktrib turadi
- d) suv va mineral moddalarni shimadi
- e) nafas olishda ishtirok etadi

A) a, g, d   B) a, v, d   C) v, g, d   D) v, d, e

5. Qo'ng'riboshning ildiz tizimini tashkil etuvchi ildiz turlarini aniqlang:

- A) qo'shimcha   B) faqat yon ildizlar   C) asosiy   D) ildizpoya

6. Olma qanday kurtakda hosil bo'ladi?

- A) vegetativ   B) generativ   C) qo'shimcha   D) vegetativ va generativ

7. Qaysi jarayon o'simlikning suv bug'latishiga bog'liq emas:

- A) o'simlikning qizb ketishdan himoyalananishi
- B) o'simlikda suv harakati
- C) o'simlikda mineral tuzlar harakati
- D) o'simlikda organik moddalar harakati

8. Piyozbosh - bu?

- A) ildizpoya   B) ildizmeva   C) ho'l meva   D) novda

9. To'garak chuvalchanglardan farq qilib halqasimon chuvalchanglarda... rivojlangan:

- A) hazm sistemasi;   B) ayirish sistemasi;   C) qon aylanish;   D) nerv sistemasi.

10. Hashorotlarning qanotlari tananing qaysi bo'limida joylashgan?

- A) ko'krak va qorin   B) ko'krak   C) bosh ko'krak va qorin   D) bosh ko'krak.

11. To'rt kamerali yurakka ega hayvonni aniqlang.

- A) salamandra   B) alligator   C) dengiz toshbaqasi   D) gekkon

12. Qon aylanish sistemasining murakkablashib borishi bo'yicha ketma – ket joylashtirilgan hayvonlar qatorini aniqlang.

A) baqa – tovushqon – gavial – dengiz tulkisi;

B) skat – triton – alligator – tovushqon;

C) akula – gavial – baqa – tovushqon;

D) alligator – akula – baqa – ko‘rshapalak.

13. Prokariot organizmni aniqlang.

A) yashil evglena.

B) nitella

C) laminariya

D) ossilatoriya.

14. Halqasimon DNKga ega organizmni aniqlang.

A) qo‘zidumba;

B) gommoz qo‘zg‘atuvchisi;

C) leyshmaniya qo‘zg‘atuvchisi;

D) parpi.

15. Mitoxondriyaning funksiyasini aniqlang.

A) organik moddalarni oksidlash

B) uglevodlarni sintezlash

C) organik moddalarni zahiralash

D) kraxmal va glikogenni parchalash.

16. Fotosintez jarayonida kislorod qaysi moddadan ajraladi?

A) ATF

B) glyukoza

C) suv

D) karbonat angidrid.

17. Hazm qilish jarayonida oqsillar qaysi moddalarga parchalanadi?

A) glitserin;

B) yog‘ kislota;

C) monosaxarid;

D) aminokislota.

18. O‘simliklarni ularga xos meva turlari bilan juftlang.

A. Rezavor

1) Kartoshka

B. Yong‘oq

2) Loviya

C. Qo‘zoq

3) Pomidor

D. Dukkak

4) Bodom

5) Akatsiya

6) Qurttana

19. O‘simliklarni ularga xos barg turlari bilan juftlang.

A. Oddiy barg.

1) no‘xat

B. Murakkab barg.

2) g‘o‘za

3) sebarga

4) qoqio‘t

5) yantoq

20. O‘simliklarni ularga xos to‘pgul turlari bilan juftlang.

A. Soyabon.

1) Nastarin

B. Shingil.

2) Kungaboqar

C. Savatcha.

3) Qashqarbeda

4) Ukrop

5) Kartoshkagul

21. Ko‘zning qismlari orqali yorug‘lik qanday ketma – ketlikda o‘tadi?

1) to‘rparda

2) gavhar

3) shoxparda

4) shishasimon tana

5) ko‘z ichi suyuqligi

6) qorachiq

22. To‘g‘ri fikrlarni aniqlang.

1. Odamda epiteliy to‘qimasi himoya, hazm qilish va gumoral boshqarishda ishtirok etadi.

2. IV qon guruhli odamlar qonida agglyutinigen A va agglyutinin beta bo‘ladi.

3. Tobulg‘i, olma, xolmon, olgining gullari murakkab gulqo‘rg‘onli.

4. Shartli refleksni yuzaga chiqaradigan shartli signal haddan tashqari kuchli bo'lsa shartli so'nish tormozlanishi sodir bo'ladi.
5. Zamburug'larning hujayra qobig'I polisaxariddan iborat.

23. O'simlik bo'limlari va ularga xos xususiyatlarni juftlang.

Xususiyatlar	O'simlik bo'limlari
A) to'qima va organlar rivojlanmagan	1. Yo'sinlar
B) gametofiti mustaqil organizm	2. Qirqquloqlar
C) sporofiti gametofitda hosil bo'ladi	3. Suvo'tlar
D) tugunchadan meva hosil qiladi	4. Ochiq urug'lilar
E) urug'lanishi suv bilan bog'liq bo'lмаган гулламайдиган о'simlik	5. Yopiq urug'lilar

24. To'g'ri fikrlarni aniqlang va tegishli raqamlarni ketma – ket yozing. Suvda hamda quruqlikda yashovchilarining quruqlikda yashashga moslanishi .... mavjudligi bilan bo'g'liq?

- 1) oldingi va orqa oyoqlar
- 2) tashqi urug'lanish
- 3) doimiy tana harorati
- 4) o'pkalar
- 5) nog'ora parda
- 6) aralash qon

25. To'g'ri fikrlarni aniqlang va tegishli raqamlarni ketma – ket yozing.

- 1) Bakteriyalar bir hujayrali eukariot organizmlardir.
- 2) Bakteriyalar shakliga ko'ra kokklar, batsillalar, spirillalar, vibronlarga bo'linadi.
- 3) Barcha bakteriyalar parazit hayot kechiradi.
- 4) Bakteriyalar jinssiz ikkiga bo'linib ko'payadi.
- 5) Bakteriyalar odamlarda sil, qoqshol, quturish kabi kasallikkarni qo'zg'atadi.